

Găsiți mai jos o sinteză a celor mai relevante evoluții din intervalul 26 iunie – 3 iulie 2026 pe politici publice, legislație și finanțare cu impact asupra sectorului apei. Pentru fiecare temă sunt indicate sursele oficiale, în vederea aprofundării.

PE SCURT ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

- **Mecanismul economic al apei:** Parlamentul a adoptat, la 30 iunie, legea privind mecanismul economic al apei (jalon PNRR, a cărui ratare ar fi expus România pierderii unei tranșe de ~1 mld EUR). Escaladare tarifară eşalonată — ~10% cumulată până în 2029 — cu venituri direcționate către un fond de apărare împotriva inundațiilor.
- **CFM post-2027:** președinția Consiliului UE a trecut de la Cipru la Irlanda (1 iulie), care menține CFM 2028–2034 ca prioritate transversală, cu obiectivul deciziilor liderilor în 2026.
- **Studii & date:** EurEau (Snapshot 2025) și ANRSC (benchmarking 2025) converg pe deficitul investițional — 23 mld EUR/an la nivel UE, 30,4 mld EUR pe 15 ani în România. Termenul UWWTD pentru actul de implementare privind AMR (2 iulie) a expirat, probabil fără adoptare.

RADAR DE TERMENE

Termen	Temă	Obligație / cine
2 iul. 2026	Dir. (UE) 2024/3019 – UWWTD (art. 17)	Adoptarea actului de implementare (frecvență + metodologie monitorizare AMR) — Comisia; termen expirat, adoptare de verificat
17 iul. 2026	Legea 294/2024 – CER ¹	Identificarea entităților critice, inclusiv apă potabilă și ape uzate — CNCPIC
2 aug. 2026	Strategia C&I Ocean și Apă	Termen apeluri de contribuții (input) — Comisia / Have Your Say (inițiativa 16276)
17 sep. 2026	Water4All — apel „Sustainable Water Management”	Webinar informativ (lansare apel sept. 2026)

1. CADRU FINANCIAR MULTIANUAL & FINANȚĂRI UE

CFM post-2027 — președinția Consiliului trece de la Cipru la Irlanda

Sursă: Președinția irlandeză a Consiliului UE (1.07.2026) · Consiliul European (18–19.06.2026)

La 1 iulie 2026, Irlanda a preluat președinția rotativă a Consiliului UE de la Cipru, deschizând un nou trio cu Lituania și Grecia. Programul irlandez aşază negocierea CFM 2028–2034 drept **prioritate transversală pe întregul mandat**, cu obiectivul de a avansa suficient discuțiile pentru ca liderii UE să poată lua deciziile necesare în 2026. Preluarea vine după Consiliul European din 18–19 iunie, unde liderii au purtat o dezbatere de orientare pe cadrul de negociere prezentat de președinția cipriotă (11 iunie) și pe resursele proprii. Un acord în 2026 ar permite adoptarea actelor legislative în 2027 — condiție pentru continuitatea finanțării UE de la 1 ianuarie 2028.

→ **Relevanță pentru operatori:** Vehiculul principal de cofinanțare a investițiilor în apă și apă uzată — coeziunea, în arhitectura NRPP din Rubrica 1² — rămâne în negociere. Recomandăm urmărirea calendarului președinției irlandeze pentru calibrarea portofoliilor de proiecte.

Al 10-lea Raport privind coeziunea — consultare deschisă, miză pentru finanțarea apei

Sursă: Comisia Europeană — Have Your Say (inițiativa 18600) · Propunerea CFM 2028–2034 (NRPP)

Comisia a deschis contribuțiile pentru al 10-lea Raport privind coeziunea economică, socială și teritorială — evaluarea periodică (la aprox. 3 ani; al 9-lea, martie 2024) care furnizează baza analitică pentru viitoarea politică de coeziune. Raportul contează pentru sectorul apei fiindcă politica de coeziune — principalul vehicul de cofinanțare a investițiilor în

¹Operatorii realizează evaluarea criteriilor pe sistemele operate; abia după primirea tuturor evaluărilor, CNCPIC stabilește pragurile (inexistente în prezent) și determină lista entităților critice. Între timp, Autoritatea Competentă Sectorială pregătește cele două ordine prevăzute de Legea nr. 294/2024 [art. 1 alin. (4) lit. a) și b)], încă nepublicate.

²Rubrica 1 (Heading 1) comasează, în propunerea Comisiei pentru CFM 2028–2034, fondurile UE gestionate partajat — politica de coeziune, PAC și afacerile interne — implementate prin Planurile Naționale și Regionale de Parteneriat (NRPP).

apă și apă uzată din România — este comasată, în CFM 2028–2034, în Fondul NRP (aprox. 772 mld EUR, 44% din buget; din care coeziunea aprox. 450 mld EUR, cu minimum 218 mld EUR pentru regiunile mai puțin dezvoltate) și implementată prin Planurile Naționale și Regionale de Parteneriat (NRPP). Miza directă: apa nu mai are o alocare tematică dedicată, iar finanțarea **va depinde de cât de explicit o prioritizează fiecare plan național**. EurEau cere ca serviciile de apă să fie sprijinite explicit și scalate la nevoile sectorului, cu acces simplificat pentru operatorii mici și programe multianuale peste un singur ciclu CFM; Comitetul Regiunilor, CEMR și Parlamentul European avertizează asupra riscului de „renaționalizare” și cer menținerea parteneriatului și a guvernantei pe mai multe niveluri. Reper util pentru poziția RO: OECD a nominalizat explicit România, alături de Italia și Spania, între statele cu cele mai mari nevoi de investiții în sanitație.

→ **Relevanță pentru operatori:** Fereastră de influențare pentru ARA — o contribuție ar trebui să ceară prioritizarea explicită a apei/apelor uzate în planul național al României, acces simplificat pentru operatorii regionali și UAT-urile mici și programe multianuale, în linie cu pozițiile EurEau, CEMR și Aqua Publica. *De verificat: termenul exact de contribuții (pagina Have Your Say, inițiativa 18600).*

2. LEGISLAȚIE & CONFORMARE

Legea „mecanismului economic al apei”, adoptată de Parlament

Sursă: MMAP — comunicat 30.06.2026; proiect inițiat de ministrul mediului, apelor și pădurilor

Parlamentul a adoptat, la 30 iunie 2026, legea privind mecanismul economic al apei, act care modifică Legea apelor nr. 107/1996, Legea nr. 122/2020 și OUG nr. 107/2002 privind ANAR. Reforma reconfigurează mecanismul economic al ANAR și actualizează contribuțiile și tarifele pentru utilizatorii de apă brută, inclusiv producătorii de energie. Calendarul confirmat: în 2026 se actualizează cu inflația contribuția pe MWh a producătorilor de energie din hidrocentrale; din 2027 se aplică o majorare de 2% pentru contribuții și tarife (cu excepția irigațiilor), urmată de ajustări în 2028 și 2029, astfel încât majorarea cumulată să ajungă la ~10% față de 2026. Veniturile suplimentare sunt direcționate către un fond dedicat investițiilor în infrastructura de apărare împotriva inundațiilor (baraje, diguri, poldere), estimat de inițiator la peste 2,5 mld lei în 15 ani. Construcția tarifară se sprijină pe analiza Băncii Mondiale privind mecanismul economic al ANAR.

MMAP subliniază că măsura nu vizează majorarea prețului apei pentru populație — precizare corectă ca direcție (contribuția pentru apa brută reprezintă o cotă mică din tariful final la consumator), fără a fi însă un „impact zero” în sens literal.

→ **Relevanță pentru operatori:** Impact direct asupra costurilor de resursă și asupra finanțării investițiilor anti-inundații. *Urmează promulgarea și publicarea în Monitorul Oficial.*

UWWTD — actul de implementare privind rezistența antimicrobiană (AMR)

Sursă: Directiva (UE) 2024/3019, art. 17 (EUR-Lex) · Agenția Europeană de Mediu (AEM)

Articolul 17 din Directiva UWWTD reformată prevede că, până la 2 iulie 2026, Comisia adoptă acte de implementare care fixează o frecvență minimă de eșantionare și o metodologie armonizată pentru măsurarea rezistenței antimicrobiene în apele uzate urbane. La data de 3 iulie 2026, nu există dovezi publice că Comisia Europeană a adoptat actul de punere în aplicare prevăzut la art. 17 alin. (3) din Directiva (UE) 2024/3019 privind epurarea apelor uzate urbane (UWWTD recast) privind metodologia armonizată de monitorizare a rezistenței antimicrobiene (AMR) în apele uzate urbane. De asemenea, nu a fost identificată nicio consultare publică dedicată acestui act. În schimb, documentele tehnice disponibile arată că metodologia este încă în curs de elaborare, fiind fundamentată printr-un raport al Joint Research Centre (JRC) și dezvoltată în cadrul proiectelor europene EU-WISH și EU-JAMRAI 2, care lucrează la stabilirea indicatorilor, frecvenței de eșantionare și metodelor armonizate de analiză. În lipsa publicării actului sau a unui proiect oficial în registrul de comitologie, rezultă că procesul tehnic este încă în desfășurare, iar adoptarea formală a actului de implementare pare să fi fost întârziată față de termenul prevăzut de directivă.

→ **Relevanță pentru operatori:** *De urmărit pe EUR-Lex / Jurnalul Oficial.*

INSPIRE — revizuirea directivei privind datele spațiale, cu miză pe infrastructura critică

Sursă: Consiliul UE — mandat de negociere · Parlamentul European (ENVI)

Consiliul a aprobat mandatul de negociere pe revizuirea Directivei INSPIRE (infrastructura pentru informații spațiale în UE), iar în Parlamentul European raportul este în lucru la comisia ENVI, cu vot provizoriu în plen la 5 octombrie 2026. Dosarul este relevant pentru sectorul apei prin componenta de protecție a infrastructurii critice, cu legătură directă la regimul entităților critice (Legea nr. 294/2024).

→ **Relevanță pentru operatori:** De urmărit, întrucât atinge modul în care operatorii gestionează și partajează datele spațiale despre rețele și infrastructură, în interfață cu obligațiile CER.

3. CONSULTĂRI UE DESCHISE

Strategia de Cercetare-Inovare privind Oceanul și Apa — apeluri de contribuții

Sursă: Comisia Europeană (15.06.2026) · Have Your Say — inițiativa 16276

Rămân deschise, până la 2 august 2026, cele două apeluri de contribuții pentru viitoarea Strategie de C&I privind Oceanul și Apa, inițiativă-fanion sub Strategia de Reziliență a Apei și Pactul European pentru Ocean. Apelul pe apă vizează gestionarea sistemelor de apă dulce, eficiența și reutilizarea apei și soluții inovatoare, într-o logică „source-to-sea”; contribuțiile vor modela prioritățile de cercetare din perioada 2028–2034.

→ **Relevanță pentru operatori:** Fereastră de influențare pentru sectorul apei din România în programarea viitoare de cercetare; input direct pentru operatorii interesați de digitalizare, reutilizare și detecția pierderilor.

Centre de date, AI și presiunea pe resursele de apă

Sursă: Comisia Europeană — Cloud and AI Development Act (CADA), propunere din 3 iunie 2026 (Pachetul Suveranitate Tehnologică) · poziție EurEau

EurEau a publicat un document de poziție vizează propunerea de Regulament „Cloud and AI Development Act” (CADA), publicată de Comisie la 3 iunie 2026, care obligă statele membre să desemneze cel puțin o „zonă de accelerare a centrelor de date”, cu autorizare accelerată (maximum 12 luni). EurEau avertizează că expansiunea AI și a centrelor de date va pune presiune suplimentară pe resursele locale de apă potabilă și cere ca disponibilitatea apei să fie criteriu explicit la desemnarea acestor zone. CADA se conectează și cu regimul NIS2, sectorul apei fiind între cele vizate.

→ **Relevanță pentru operatori:** Semnal de urmărit pentru zonele cu proiecte mari de centre de date; disponibilitatea resursei ar trebui integrată în deciziile de amplasare.

4. STUDII, RAPOARTE & DATE

Europa și România — același deficit investițional

Sursă: EurEau, „Europe's Water in Figures — 2025 Snapshot” · ANRSC, „Raport de analiză a performanței operatorilor de apă și apă uzată din România — 2025”

Două rapoarte apărute în această perioadă converg spre aceeași concluzie: nevoia de investiții depășește cu mult ritmul actual.

EurEau (Snapshot 2025). Provocarea numărul unu a sectorului european este reînnoirea infrastructurii — 12 țări o plasează între primele trei priorități, ceea ce confirmă golul anual de aprox. 23 mld EUR identificat de Strategia de Reziliență a Apei. Ratele de reînnoire a rețelelor sunt mult prea mici și în scădere față de raportul din 2021, iar creșterea investițiilor este absorbită în principal de inflația costurilor de construcție. Tratarea cuaternară (eliminarea micropoluantilor) este deja aplicată la unele situri în Elveția și, într-o măsură mai mică, în Germania. Pentru România: acoperire scăzută la colectarea și epurarea apelor uzate; la reutilizare, harta EurEau plasează RO în banda 5–10% cu 53,4 mil. m³/an apă recuperată.

ANRSC (al 4-lea exercițiu de benchmarking). Rata de conectare publicată de INS (2024) — 77,6% la apă și 60,7% la canalizare — rămâne cea mai scăzută din UE. Apa care nu aduce venituri (NRW) este ridicată: 45% la nivel național, 50% la operatorii regionali majori, 26% la municipalii mari (media UE aprox. 35%). Investițiile implementate au atins 7,06 mld RON în 2025 (+25% față de 2024), din care doar 15% din surse proprii, față de un necesar de 30,4 mld EUR pe 15 ani. Rata medie de suportabilitate la operatorii regionali (2,16%) rămâne sub pragul minim legal de 2,5%. Pierderile de apă realizate (40,97%) depășesc ținta prognozată (33,46%), de unde recomandarea unei metodologii unitare, prin proiectul Băncii Mondiale „Reducerea pierderilor de apă pentru o apă durabilă” (TSI 2025 / SG REFORM 25RO43).

Punte: golul de aprox. 23 mld EUR/an la nivel UE și necesarul de 30,4 mld EUR pe 15 ani în România încadrează, la nivel de politică publică, exact logica încadrării apei ca prioritate în viitoarele Planuri Naționale și Regionale de Parteneriat.

→ **Relevanță pentru operatori:** Repere de referință pentru pozițiile ARA pe finanțare și pentru argumentarea investițională; conexiuni directe cu procedura de infringement pe UWWD .

Cristina BĂDICĂ

Consilier Președinte

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A APEI

Splaiul Independenței nr. 202H, București

Mobil: 0721.886.886 · E-mail: cristina.badica@ara.ro